

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

Biró Pál
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Ügyvédek nyomora.

október 3.

Egy rendkívül előkelő ügyvéd mélabús akkordokban zeng az ügyvédek nyomoráról. Szivettépő hangok, melyek veséig hatolnak s a jogkereső nép körében kétségtelesen mély meghatottságot fognak ébreszteni.

Egy új típusa a társadalom kiszípolyozóinak kerül e megrendítő sírám révén forgalomba. Ez új típus: a peruzsorás. Szegény jogkereső polgártárs, vajjon kit képzelsz peruzsorásnak? Talán az olyan ügyvédet, aki a pert fejőstehénnek tekintve al és felpereseken úztoráskodik, vagy az olyat, aki bármily kétes ügyet elvállal, csak hogy költségekhez jusson? Avagy tán az olyat, aki pereskedésre bír jámbor polgártársakat, kik egyébként békességben éldegélnének? Tévedsz, nem az ilyen ügyvéd a peruzsorás s nem is a jámbor jogkeresők siralma zendül az említett cikkből.

A „peruzsorás“ áldozata nem a közönség, hanem az ügyvéd. S az említett cikk azokat az állítólagos ügyvédekkel illeti „peruzsorás“ címmel, akik más ügyvédek elől nagy élelmességgel elcsipik a pereket.

Molière vigjátékba illő jelenet.

A szín: Mucsai piacot ábrázol. Diszletek: Egy sereg gyümölcs-

árus sátor, a háttérben szökőkút. Személyek: Egy jámbor paraszt, kezében nagy paksaméta irással. Továbbá, két ügyvéd: Kánya Péter, és Vércse Jeremiás. Egy ügynök, mondjuk pld: Birnbaum Náthán. A vigjátéki harc a paksamétás vidéki atyafi körül forog. Vércse Jeremiás csupa embersejretetből és részvétből ügyfélnek óhajtja az atyáit, ujjával integet felé, ámde Kánya Péter ugyancsak Kliensnek óhajtja a falusi polgártársat. De furfangosabb mint Vércse Jeremiás. Nem integet ujjával, hanem ehelyett Birnbaum Náthán csábitót küldi a klienshez. Ez nem tud Rosenblüthnek ellentállani és hosszas belső tusakodás után a gonosz Kánya körmei közé kerül.

Ime; a „peruzsorás“, a kliensfogdosó, az ügyfélcsábitó. Mert csak Vércsének van joga az al és felperes emberiséget boldogítani. S Vércsének szive vérzik, szive fáj, hogy nem ő boldogíthatja.

De beszéljünk komolyan. Kétségtelen, hogy a zemplénmegyei ügyvédi karban, e minden tekintetben tiszteletreméltó testületben az ily vigjátéki hősök, ha akadnak is, a legnagyobb ritkaságok közé tartoznak. Mi legalább ilyet nem ismerünk. S fölöttébb gyanús jelenség, ha ilyen vád egy ügyvéd részéről minden név megnevezése nélkül csak így általánosságban elhangzik. Hiszen ha valakinek,

ugy ügyvédnek kötelessége testülete régi hírnevére féltve vigyázni és egy általánosságban kimondott gyanúval, nem érinteni az egész kar szeplőtlen hírnevét.

Mi senkitem gyanúsítunk. Nem állítjuk, hogy az általánosságban elhangzott vád valamely személyi motivumból ered. De bizonyos, hogy bármily indító oka is van, nem oda vág, ahová sujtani akar. Hanem egy egész tiszteletreméltó kar nevén ejt akaratlanul is foltot. S bizonyos az is, hogy önkéntelenül is azt a gondolatot ébreszti a közönségben mintha nem is a jogkeresők érdekét akarná védeni, hanem csak klienseit félti. Az a látszat (ismételjük csakis látszat) támad, hogy egy ügyvéd, kinek kliensei megfogytakozának, mert egy élelmesebb ügyvéd elcsipie előle, most megkongatja a vészharangokat, „tűz“-jelt ad s az egész ügyvédi kart akarja megmozgatni, hogy klienseit biztosítsa.

Nem állítjuk, hogy ez így van. De bizonyos, hogy a cikk, tán járatlan fogalmazása folytán, a szerző intenciója ellenére is, ezt a látszatot kelti.

Megint csak vissza kell térnünk Molière-re, ki a civakodó áltudósokat oly halhatatlan módon örökítette meg.

Vigyázzanak némely ügyvédek, nehogy az áldozatok fölötti

marakodásban nevétségesekké váljanak. Két orvos, ki a haldokló paciensen összevesz, nem oly kellemetlen látvány, mint két ügyvéd, ki kliensen marakodik. Hagyják meg nekünk, jámbor polgároknak azt a szép illuziót, hogy a jogot, az ártatlan igazságot képviselik.

Ah oly nehéz úgy is, egy s más esetben ez illuziót táplálni.

— okt. 4.

A közigazgatás szervezése a megyékben és járásokban. Kicsiny, harminc oldalra terjedő, nagyon szerény külseje füzetben rendkívül tetszetős tervet tesz közzé a közigazgatás reformja ügyében Hamvai Lajos doktor, huszti ügyvéd. A közigazgatás reformjának nagy irodalmában számottevő ez a kis füzet. A szerző szerint a közigazgatásnak az a legnagyobb baja, hogy túlságosan sok a hivatal mely a közigazgatást ellátja. Hamvai azt ajánlja, hogy minden közigazgatási ágat egy, megyénként szervezendő központi testületben egyesítsünk. Ez a testület hét főosztályra oszlanék a különféle közigazgatási ágak természete szerint; volna tehát: 1. általános közigazgatási osztály, 2. pénzügyi, 3. népoktatási, 4. műszaki, 5. jogi és árvaügyi. 6. közegészségi és 7. gazdasági főosztály. Ebben a rendszerben tömérdek hivatal válnék fölöslegessé; a pénzügyigazgatóságokat, kataszteri felügyelőségeket, pénzügyi főbiztoságokat tanfelügyelőségeket, államépítészeti hivatalokat, kazánbiztoságokat, kulturmérnökségeket, kincstári uradalmi ügyészségeket, erdőfelügyelőségeket, állami erdészeti hivatalokat, ipartfelügyelőségeket, sbit egyszerűen meg lehetne szüntetni. —

vezére Drugeth-vér: Andrássy. Tőle, Tivadar gróf-tól, a zászlóvivőtől reméljük és zászlóaljától várjuk leginkább, hogy:

A merre megyen győzni fog
A magyaroknak táborra

Krajnya kapuján túl — Gyepély földjén is!

Viszontagságos története a várnak visszanyúl a dicső Árpádkorba.

Mielőtt elmondanám, hogy volt, mint is van — jöjjünk tisztába a főkérdéssel: mit jelenthet ez az érdekes helynév Barkó, mely, mint magyar helységnevezet, egyetlen egész Magyarországon.

Résó Ensel Sándor azt mondja — a mint állítatik — a Barkó család Spanyolországból vándorolt be I. Károly király korában és Zemplénvármegyében székelt volna, hol Barkóvár romjai máig is láthatók. — Ő tehát úgy sejt a dolgot, hogy spanyol eredetű ez a zempléni Barkó.

Az én sejtésem más. Elfogadom, hogy személynév él a Barkó nevezetben, sőt magam is hiszem, hogy ez a mi Barkónk az alapító személy nevét örökíti a helytörténet számára. De én úgy sejttem a dolgot, hogy ez a Barkó, mint hegyorom — melynek ellenbéli oromszomszédja a Laboroz bal partján az Okur — valami asszonynev lehet. És úgy sejttem, hogy a magyar honfoglalás századában, mikor a helynevek

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Ösz.

— Arthur L. Salamon. —

Hadd menjek én magános utamon
Hulló virágok koszoruival, —
— Hervadt, elsárgult, sok kicsiny virág:
Amely az ősz lehére mind kihalt! —
A szerelemnek réjtén gyűjtöttem,
Amíg szakítám, nem fáradott kezem ...
... Ősz van szivemben; boldogabb idők-
[nek
Érett gyümölcsét még nem ismerem.

Künn a kék égre bús felhő toúl,
Zúg az eső tarolt erdők fölött ...
Az átázott föld bánatos, kuszált,
Amiként a szívem: gyászba öltözött.
Olyan a föld, mint nyugtalan kedély,
Mint esüggedt arcú bánatos leány,
Ki már mosolygó hajnal-fényt ohajt
Átvirrasztott, nyomasztó új után ...

A hajnal pírja szétárad a halmon,
Ébredni kezd az itt maradt madár ...
Csak a reményem szállt el messze tájra,
S a lelkem többé Rád hiába vár ...
... Megyek e tájról.. Szétfoszló emlékem
Csak nyelje el a sárguló vadon, —
S gondolva Rád, kit szüntelen szeretlek,
Bolyongok majd magános utamon.

Angolból: Ifj. Zsoldos Benő.

Barkó és vára.*)

Irta: Dongó Gy. Géza.

Elkalauzolom már most szíves olvasómat az északi végekre a „Krajnya kapujá“-hoz, vagyis a zempléni Beszki-deknek ahhoz a nevezetes hegyszorosához, melyet nevezhetek bátran „Zemplén Thermopylae“-jének. Hisz az a hegyszoros, a barkó—krivostyáni hegyláncolat kapcsolatában a „Krajnya kapuja“, az ő természeti helyzete szerint és a magyar történelem középkori folyásán birt olyan honvédelmi fontossággal kicsiben, mint a minő hadászati jelentőséggel birt nagyban és hajdan a görögök „Thermopylae kapuja“. Es a milyen szentelt földje a görög nemzetnek a Thermopylae tája, épp olyan kell hogy legyen a zempléni magyarnak ez a „Krajnya kapuja“, hol Leonidászok, névtelen hősök, szintén ontották véréket, áldozták életüket szabadságért, hazáért.

A mi Leonidászaink itten még a magyarságért is.

Igen: a magyarságért!

Mert tudja meg minden jó, minden hű magyar és ne felejtse el az olyan egyik se, hogy a Drugethek fénykorában, a XIV. és a XV. évszázak folyásán végig, a szláv „Krajnya“, mint földrajzi nevezet, még holt fogalom volt az itt élő magyar világon. Annak a „provincia“-nak, melynek kapujában az egyik őrszem Barkó vára,

*) Mutatvány az „Adalékok Zemlénvármegye Történetéhez“ c. havi folyóirat most kiadott októberi füzetéből.

még Mátyás király alatt is Gyepély volt a földrajzi becsületes magyar elnevezése, a mi azt jelentette, hogy határvédő megye, földből hányt gyepű, mint az egykori latin okirat mondja: „indagines.“ Ezt a földrajzi fogalmat formálta át azután saját képére és hasonlatosságára a szláv elem, mikor ott is felbűnk kerekedett, Krajnya nevezetre. Így kenték rá az ő és ékes magyar „Gyepély“-re az ék-telen új szláv elnevezést, a „Krajnyá“-t.

Gyepély. Szakasztott mása: Erdély. Lehet is olyan ősi — és akkor ő is honfoglaláskori. Két szócskából áll ma egész története: volt — nincs. Eltűnt réges-régen az élő magyar földrajzi nevezetek sorából. Még emlékezete is, hogy volt: mélyseges mély feledésbe merült. Ime ismét egy bemohosodott sir „melyet dicső nevével a hir könyvébe irt.“

Hogy feltámad-e 4—500 esztendősi sirjából és Gyepély is valaha — vagy soha? Hiszem, hogy feltámad: a história jogán, mely halhatatlant. Feltámad a „Magyar nyelvet és népnevelést Zemlénvármegyében terjesztő egyesület“ révén, a melynek irányt szab és célt tűz a magyar történelmi jog.

Hajdan erős Barkó várának szelűtött romjai, ott a „Krajnya kapujá“-nak küszöbén, azt hirdetik nekünk mindmáiglan, hogy a magyarság történetkönyve, rajta az érekapocs, Gyepély jövődjére nézve még nem lezárt koporsó.

Es annak az „egyesület“-nek a

Hamvai terve megérdemlik, hogy komolyan foglalkozzanak vele azok, akik a közigazgatás reformját előkészítik.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

A vármegye közgyűlése.

— Szept. 29-től okt. 1-ig. —

A harmadik napra, okt. hó 1-ére átment közgyűlés napirendjéből teljes négy órát foglalt be Sátoraljaujhely rt. v. képviselőtestületének az a határozata, melyről már lapunk esztörtéki számában részletebben szövegtünk. A helyenkint már-már kiélezett vitaközlésnek az lett a vége, hogy 18 szavazattal 5 ellenében Ujhely szervezési szabályrendeletének a fizetéseket és lakbéréket megállapító XV. fejezet 39. §. így állapított meg, illetve módosított:

I. Az előjáróság tagjai. A polgármester fizetése 4000 K., 700 K. lakbér, 600 K. személyi pótlék, tanácsos és árvaszéki ülnöké 2800 K., 600 K. lb., közig. tanácsosé 2200 K., 480 K. lb., rendőrkapitányé 2600 K., 600 K. lb., főjegyzőé 2600 K., 600 K. lb., közigazgatási jegyzőé 2200 K., 480 K. lb., főügyészé 1600 K., pénztárosé 2600 K., 600 K. lb., számvevőé 2400 K., 480 K. lb., ellenőré 2400 K., 480 K. lb., főorvosé 1600 K., állatorvosé 720 K., alkapitányé 2000 K., 480 K. lb., alorvosé 1200 K. — II. Segéd- és kezelőszemélyzet. A rendőrbiztos fizetése 1200 K., 360 K. lakbér, építési felügyelőé 1600 K., 420 K. lb., gazda- és erdészeti felügyelőé 1600 K., és természetbeni lakás a majorban, iktatóé 1200 K., 360 K. lb., kiadó és irattárosé 1400 K., 360 K. lb., irnokoké a 1000 K., 360 K. lb., rendőrtollnoké 1200 K., 360 K. lb., végrehajtóké a 1200 K., 360 K. lb., adótitkár I. oszt. 1600 K., 400 K. lb., II. oszt. 1300 K., 300 K. lb., születésné 300 K. — III. Alkalmazottak. A gyakornokok fizetése a 1000 K., 200 K. lakbér, 2 óvónőé a 800 K., 2 dadáé a 400 K., kertészé 800 K., hat napidijásé a 800 K., kertészegédé (új) 480 K. — IV. Szegédvényesek és szolgálók. Rendőrőrnester fizetése 1000 K., 360 K. lakbér, 2 rendőrtizedesé I. oszt. 840 K. II. osztályú 800 K., 22 közrendőré a 720 K., 1 közrendőré 648 K., 1 közrendőré 672 K., I. oszt. hiv. szolgáló 600 K., 100 K. lb., II. oszt.

osztogatásába belé játszott még a naiv életnézet, mondjuk a regényesség is, ott a hol Barkó meg Okur a Laborez völgyén átkacsintgattak egymásra: ez az „Okur“ egy X. századbéli „királybíró“, afféle bán (comes regionis) hatalmát örökítheti Gyepély ege alatt, „Barkó“ meg, a jámbor, szegény Barkó afféle Hamúpipőke alak lehetett, kit a porból emelt magához az a hatalmas úr, kinek árpádkori neve Ok vala.

Barkó meg Okur: két testben egy lélek. Mint a deli levante Aladin és a szépséges szűz Fatimé az „Ezeregy éj“ meséiben.

E romantikának, hogy van benne valami igaz és nem mese, segítségére jön az etimológia, a szónyomozás, sőt még a krónikairás is. — Barkó, antik alakja szerint „Borkó“, a réges-régi magyar nyelvben azt jelentette, hogy Borbála. A pápai dézmákról szóló jegyzék íródeákja is, a ki csak 32 esztendő távolságából látta az Árpádkor naplementét, Barkó nevét következetesen így írja: *Borkó*, egyszer így is *Borkow*, mely szóalakban az ow azt akarja jelenteni, hogy az hosszú és nem rövid o. Idők múltán az o-ból a lett, Borkóból Barkó, de Barkó alakjában is az értelme maradt — mint a göröghitregében az „oreád“ — egy angyaljószágú „aldószellem“, kihez ügyes-bajos dolgaiban, még pár száz esztendővel ezelőtt is, így sóhajtott a szegény magyar ember: „Barkó engem úgy segítjen!“ (Nyelv. tört. Szótár. I. 182. l.) Sőt az sem lehetetlen, hogy

hiv. szolgáló 500 K., házi szolgáló 548 K., 5 kocsisá a 432 K., két erdőkerülőé a 432 K., vágóhídi szolgáló 240 K., 3 becsüsé a 50 K., járványkór-házi ápolónőé 200 K., 15 utcaseprőé a 432 korona.

(Mátyás király lovasszobra.)

Mátyás-király emlékére szülővárosa Kolozsvár lovas-szobrot emeltett, melynek országos jelentőséggel bíró leleplezése a f. hó 12-én lesz. A leleplezés ünnepies alkalmára Zemplénvármegyét is meghívta a rendező bizottság. A közgyűlés értesítette a rendező-bizottságot, hogy vármegyének magát a Mátyás-szobor leleplezésénél küldöttséggel fogja képviseltetni. A küldöttséghez csatlakozni szándékozó bizottsági tagok jelentkezhetnek a vármegye alispánjánál.

(Kossuth-szobrok és képek.)

Budapesti képfaragók és képirók művei után készült Kossuth-szobrok és képek érdekében, amelyeknek hazai művésztől származott voltáért az 1848/49. honvéd ereklive-múzeum képviseletében Kreith Béla gróf kezkesedik, felhívták a községek előjáróságai, hogy a Kossuth Lajos nagy neve iránt érzett élő kegyeletük jeleiül a szóban levő szobrokat és arcképeket községeik részére beszerezni igyekezzenek.

(Damjanich-szobor.)

Nemes elhatározás és hazafias szép eszelekedet volt, hogy a Szolnok város főterén emelendő Damjanich-szobor alapfőkéjének gyarapítására a közművelődési alaptól kiutalándóul 150 K. adományt szavazott meg a közgyűlés.

(Üdvözlét Amerikába.)

A clevelandi Kossuth-szobor bizottságának, mely a szobor leleplezés alkalmára Amerikába meghívta Zemplénvármegye törvényhatósági képviselőit is, a meghatározó szöveg figyelemért hazafias meleg hangú üdvözlét küldöttek.

(Az „Adalékok“.)

Az „Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez“ c. havi folyóirat kiadójának 1903-ra is megszavazták a szubvenciót, úgyszintén a folyóirat anyagi támogatását 1903-ra is beajánlották a Tudományos Akadémia ügyszeretetébe és pártfogásába.

(Polgári iskola kibővítése.)

Ujhely rt. v. képviselőtestületének abbéli határozatát, hogy a polgári leányiskola kibővítésére 40,000

K. költsön felvételét szavazta meg, jóváhagyták.

(Község-házak építése.)

Kesznyéten községnek megengedték, hogy új község-háza építéséről a képviselőtestület határozata értelmében gondoskodhasson az előjáróság, — ellenben Sztropkó község képviselőtestületének hasonló irányú határozatát a törvényhatósági jóváhagyást megtagadták, mivel nem tartatták szemellett az 1886. XXII. t. c. 110. és 113. §§-ainak ide vonatkozó rendelkezéseit a határozat meghozatalánál. — Epp így megtagadták a jóváhagyást B.-Olaszi község határozatától is.

(Hegyközségi rendtartás.)

A sárospataki alsó hegyközség közgyűlése részéről alkotott Hegyközségi Rendtartás a maga nemében alapos és rendeltetésszerű munkálatnak találhatván törvényhatósági határozattal megerősítést végett felterjesztett a földművelésügyi kir. miniszterhez.

(Kézi zálogüzlet.)

Róth Simon azért folyamodott, hogy Sárospatakon kézi zálogüzlet nyithasson. A kassai kereskedelmi és iparkamara véleményével kiegészített folyamodását felterjesztették a kereskedelemügyi kir. miniszterhez.

(Földfelmérés költségei.)

A háromszögellési mérnöki munkálatok szinte elviselhetetlenül súlyos, nem egy helyütt 100—120%-os ropant költségeket rónak községeink számtartására. Fokozza e teher súlyát, hogy szóban levő költségek több egymást követő év hosszúra arányosan el nem oszthatók, de a mérnöki földfelmérés teljesítésekor azonnal fizetendők. Addig is míg e szörnyű nagy és az államgazdaság érdekében időszakonként megismétlődő teher az egész országból hangosan felhangzó panaszok alapján törvényhozással könnyebítették: feliratot intéztek a pénzügyminiszterhez, hogy a felmérés költségeit tárcájából előlegezze az illető községeknek és engedje, hogy az érdekelt községek a szóban levő előleg visszatérítéséről öt év sorára beosztott részlet fizetéssel gondoskodhassanak.

(Kiszagdák földhasznabérlete.)

Köröm sajómenti községünkben 84 kiszagda azért folyamodott, engedje meg a vármegye, hogy a sajlóadi m. kir. vallásalapítványtól 12 évre hasznabérlet földterületre vonatkozó szerző-

bála vára“ eredet szerint ég és föld között a boldogság vára volt . . .

Hanem vagy felszáz esztendő múltán, a magát „kis király“-nak képzelte Petnefi Péter mester váruvasága alatt és bukása után a boldogtalanság vára lett. Letűnt regés mult helyében már csak vihart, harcot látott. Ősi szellem, ősi szív ott — mint Garay mondja:

Sir ölébe tüntenek
És a tiszta szerelemnek
Lángi már nem gerjedeznek
Hölgyek, ifjak kebelében
Mint lángoltak egykoron . . .

Egyik hazai tudósunk, Karácsonyi János dr., történeti okirat tanúságával bizonyítja, hogy Barkó vára a XIII. évszázadban épült, de akkori birtokosát megnevezni ő sem tudja. Talán Omode „comes“, a Dávid „comes“ fia, kinek a XIII. évszázadban ezen a vármegyétájon kiterjedt birtokai voltak, tekintendő az Arpádkori első okleveles birtokos személynek, mert igen valószínű, hogy vármegyénknek ebben a zónájában Dávid-vágás helység-név máig is a néhai Dávid gróf nevét őríti.

Mig Drugeth-kézre jutott, már előbb, vagyis 1316. táján, Petnefi Péter volt az ura kinek atyját, Péter mestert, V. István király még tejbenvajban fűrosztotta itt Zemplén földén, de a kinek fiát már „átkozott emlékeztető hűségföld“ nevezi Róbert Károly király az egyik, 1321-ből felmaradt levelében. És minden jószágától megfosztja, Barkó várától is

dést a politikai község kiküldöttjei is aláírassák, mégpedig oly értelmű záradék alatt, hogy a kiszagdák érdekszövetkezetéért bérbeadónak a politikai község is szavatol. — A tiszti főügyész véleményes előterjesztése alapján a kért törvényhatósági engedelem megadásától nem zárkózott ugyan el a törvényhatósági bizottság közgyűlése, de mielőtt beleegyezését adná, a jogügyletet — bizonyos biztosítékok kikötésével — közokiratba foglaltatni rendelte.

(Jegyzőválasztás jóváhagyása.)

Tokajban nem régen segédjegyzőt választott a képviselőtestület. Hogy a képviselőtestület és nem Tokaj város arra hivatott nagyközönsége: a választás megsemmisítését kérő felebbezést elutasította és a választási törvény (1886. XXII. t. c. 68. és 77. §§-ai) alapján megerősítette a közgyűlést.

(Jegyzőválasztás megsemmisítése.)

A legényei kör a minapában új jegyzőt választott magának, F. M. segédjegyzőt, de akinek megválasztását felebbezéssel támadta meg a kisebbségben maradt kontra-párt. Szóban levő választást, melybe a büntető törvény határozmányai is bejátszanak, az 1886. XXII. t. c. 34. és 75. §. rendelkezésének erejével megsemmisítette, egyszersmind új választást rendelt el a közgyűlés.

(Alispáni hivatal tevékenysége.)

A számonkérőszék jegyzőkönyvéből kiemeljük, hogy az alispáni hivatalnál, melyben a számvétség is befoglaltatik, az elmúlt évnegyed folyamán 12,596 ügydarab nyert elintéztést.

(Szabadságolások meghosszabbítása.)

A betegeskedések miatt már eddig is hosszabb-rövidebb szabadságot élvezett vármegyei tisztviselők közül ismételt folyamodásaikra Mizaák István tiszti főügyésznek, Évva Ödön alszámvevőnek és Dóbé István szolgabíróknak 3—3 havi szabadságot, Spillenbergné Barna árvas. ülnöknek 28 évi szolgálata óta most először 2 havi, Bernáth Béla szolgabíróknak pedig 1 havi szabadságot adott a közgyűlés. — A súlyos beteg Dóbé szolgabíró helyettesítésére, mint már közöltük is, Bajusz Zoltán dr. tb. szolgabírórt rendelte ki Sátoraljaujhelyből K.-Helmecze a főispán.

(O.-Liszka szabályrendelet.)

O.-Liszka községnek két rendbeli statutuma is foglalkoztatta az

mely ugyanakkor királyi birtok lesz és azután, mint „Castrum Barkou“ 36 krajnyai faluval egyetemben „Drugeth-birodalom“. A „hűségtelen ember“-t, Petnefi Pétert, Micsk bán, később zempléni főispán, a királynak épp oly hűséges, mint a királynénak kedves embere, ostromolta ki Barkó várából és Micsk-bán fojtotta a Laboreznak honfivértől megáradt vizébe a Petnefi Péter vezérelte lázadást a Barkó vára alatt. És ettől kezdve (1316—1691.) majd négyszáz esztendő hosszán a „három farkas fogtól véres“ Omode-cimer helyett a „hét seregélymadártól ékes“ Drugeth-cimerpaizs ragyogott a vár főkapujának homlok-kövében.

És a Petnefiék kiontott véreből az Anjou-kor hajnala piroslott fel a magyar történelem egén!

Azoknak a magyar Leonidásoknak, Petnefiéknek hősi sírját, melybe Barkó vára alatt temetkeztek, nem jelöltette meg „lobogós hadi kopja“-val a pápáparti Micsk. Ó a forró vérű és fékezhetetlen Petnefiéket és mindazokat, kik velük egy elvre esküdtek, honfui irtalom nélkül kaszabolhatta le. Pedig ők nem voltak közönséges lázadók. Törhetetlen gerinc, mely nem hajol, mindenik. Láncait tépték csak annak a rabbilincnek, melyről százhetven esztendővel később (1489-ben) Korvin Mátyás világosan megíratta Budáról Rómának: nem fogja túrni és nem fogja szenvedni, hogy a „vi-

okt. 1-ei közgyűlést. Az egyik rendtartás a közbiztonság kezeléséről és fenntartásáról szól; ezt a miniszter. intézkedést értelmében leendő módosítás végett visszaadták a községnek. A második rendtartás a helyi baromvásárok alkalmával gyakorlandó vásári bíróság-ról és az állategészségügy ellenőrzésével foglalkozó m. kir. állatorvosi szolgálatról szól. A jóváhagyást ez a szabályrendelet sem nyerte meg a földmiv. ügyi minisztertől; a közgyűlés azonban felírta most újra, hogy a jelezte szabályrendelet helyett bizonyos jogositvány adassék a helyhatóságoknak.

(Ujhelyi árucarnok.)

Az ujhelyi ipartestület részéről nyitandó árucarnok érdekében már régebben 8 drb. 50 K.-ért. részvény vásárlására a vármegyei ipari alaptól 800 K.-t szavazott meg a közgyűlés. Minthogy azonban a kereskedelem-ügyi kir. miniszter ezt a határozatot jóvá nem hagyta, most már a közgyűlés áttette ezt az ügyet felkarolás végett a vármegyei rendelkezési alap felügyelő bizottságához.

(Összeférhetlenség.)

Horváth József biz. tagnak amaz indítványa felett: vármegyei tisztviselők pénzügyi igazgatósági, illetve felügyelő-bizottsági tagok ne lehessenek, napirendre tért a közgyűlés, mivel olyan összeférhetlenséget a törvény nem ismer.

(A „Hivatalos Lap.”)

A vármegye kiadásában pályafutására az ez évi márc. hó 15-én indult „Hivatalos Lap” létesítése ellen beadott felekezést a belügyminiszter elutasította és a vármegyének ide vonatkozó határozatát helyesléssel megerősítette.

(Mádon vendégfogadó.)

Az idők jó jelének mutatkozik, hogy Mád város képviselőtestülete, talán megérintve a hajdan hétjvármegyében híres „mádi szüreti bálók” hagyományos szellemétől, vendégfogadó építtetését határozta el. — A dolog, hogy még érjék, a határozatot újabb megfontolás és megokolás végett visszaadták a képviselőtestületnek.

(Zárszámadások és költségvetések.)

Törvényhatósági jóváhagyásban részesültek a b.-olaszi körjegyzőség, Málca község, az a.-berezskii körjegyzőség, mikóházi kj., Gálszécs, a czéki kj., O.-Liszka, a gálszécsi kj.,

lági szempontoktól, hatalmi és eszládi érdekektől vezérelt pápa súlyos ígát vessen a magyar király nyakába.

Petnefiék sorsa Barkó vára alatt siralomra méltó. „Mind hű és hazafi.” Mint a „harminc nemes” Zsigmond előtt és Hédervány Kont. Nem a házara villogott fegyverök. Es mégis mártír-halált kellett halniok — a házáért . . . Nemes gögtől sugalmazott sorsukban az a gyászos végű bonyodalom, hogy az öröklött hűséget házójukhoz feljebb becsülték, mint becsülték jövedő királyukat.

— Róbert Károly jövevény király, de jó király lesz . . . ez volt a Micskék jövedőlátása.

— Jövevény király ellen nincs jobb jövedőmondás a háza oltalmánál . . . vallották Petnefiék.

Az ősi ingatlan honszerelem és csak az imént vallott ingatag királyhűség: ez a két elv ütközött össze egymással Barkó vára alatt. Petnefiék „szaporán előmlött vére” az Anzsúk iránt vallott királyhűség keresztesége lett. Jaj a legyőzötteknek! Petnefiék hitetlenségökért halál fia lettek. Micskék hűségökkel halhatatlanították neveiket.

Barkó várának porladozó romjait ha látom, lelkemben ezt a honfui mementőt hallom:

Honszerelem, királyhűség — legyen mindig szent szövetség!

(Folytatjuk.)

Karád és a sztarinai kj. 1900. évi, a bereczkii és a mikóházi körjegyzőség 1899. évi, végre Sátoraljaujhely rendtan. város 1901. évi zárszámadásai, — költségvetések: Mád, S.-Hidvég, Végardó, Hosszuláz és R.-Bányácska, Borsi, T.-Terebes, a szentesi, h.-olykai körjegyzőség, N.-Mihály, a n.-polenai, sztarinai, papinai, sztropkai körjegyzőség, K.-Helmece és a sztarinai körjegyzőség 1902. évi alap-, illetve pótköltségvetéseik.

(Jegyzőkönyvek hitelesítése.)

Nem ennyi, sokkal több, mert kétszáz s egynehány volt az ügyek száma, amikkel végzett ez az őszi háromnapos vármegyei gyűlése, mely okt. hó 1-én a késő est órájában, nyert befejezést. Mi itten csak a lényegesebb ügyek elintézését ösmertettük. A közérdekű határozatokat egész terjedelemben a vármegyei „Hivatalos” fogja adni. — Még csak azt említtük fel, hogy a közgyűlés második és harmadik napjáról szóló jegyzőkönyveket ma délután meghitelesítették.

(A vármegye közig. bizottsága legközelebb október hó 10-én (tizedikén) d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.)

(Elhalasztott közgyűlés. Sátoraljaujhely polgármestere e hó 2-án kiadott körlevelében tudatta a városatyákkal, hogy az e hó 3. napjának délutáni 2 és fél órájára kitűzött képviselőtestületi ülést, az izraelita ünnep miatt elhalasztotta és hogy az elnapolt rendes közgyűlés e hó 8-án délután 2 és fél órakor megtartatni.

Templomszentelési ünnep.

— Saját tudósítónktól. —

Miglész, okt. 1.

Örömmünnepe volt ez évi szept. hó 28-án a f.-zempléni egyházmegyébe kebelezett kazsui ev. ref. egyház alig 45 lelket számláló, ref. lakossága közzé ékelt, kisdud magyar gyülekezetének. E napon szentelte fel ugyanis 3 évvel ezelőtt tűzvész által elpusztított s a jelen év folyamán újra felépített kicsi, de díszes templomát, valamint a tűzvész hévségében összeolvadt s a régi anyagból 200 korona pótlással újra öntött 2 harangját. Az ünnepség egész szükkörűnek volt tervezve, amennyiben az alig néhány családból álló gyülekezet csekély népességére tekintettel, nem voltak meghíva az e. megyebeli többi gyülekezetek, de emellett is akkora tömege sereglett össze a híveknek, hogy egészen nagyszabásúvá és fényessé nőtte ki magát az ünnepély. És örült a kazsui kicsiny gyülekezet, hogy a nagyobb, erősebb egyházakban lakó hitestvérek az örömmünnepe alkalmából seregestől felkeresték, kitérták clóttük szívét és ajtaját, és magyar vendég-szeretettel igyekezett meghálálni az örömmünnepe ösztönzi kívánó hitestvérek szeretetét és bizalmát.

A vendég-nép pedig szives-örömmest rakta fillereit az építkező egyház oltárára, hogy a magarészéről is hozzájáruljon az építkezés költségeinek fedezéséhez, a kis egyház terheinek könnyebbítéséhez, amint írva vagyon: „Egymásnak terhet hordozzátok.” Az adományozások összege 170 koronát tett ki a perselypénzen kívül, ami kétségtelül szép példája terhek alatt roskadozó népünk áldozatkész-ségének s az egymást gyámolítani kész testvéri szeretetnek.

Tíz óra után szólaltak meg a templomba hívogató harangok, s boldog volt a nép, hogy ez ünnepélyes napon új harangjainak hangját hallatá. Minden kondulása újabb rezgésbe hozta a sziveket, s ott ült az arcokon és szemekben az a kibeszélhetlen érzés, mely az érenyelvek beszédének hatása alatt a hívek kebelét eltölté. — Háromszori harangszó után megindult az áll. ell. iskolai tanító lakásáról az ott egybegyűlt lelkesek mintegy 10 főnyi csapata, melyben ott láthatuk a szabolesmgyei Beszterce község lelkészét, Ducs

Györgyöt, Kazsui születtjét is, aki eljött a testvér-egyházkerületből, résztvenni szülfalujá hitestvéreinek örömmünnepeben. A kis csapat 3 tanító és szépszámú szomszéd falubeli mindkét nemből való intelligens közönség kíséretében az „Örül mi szívünk” kezdetű dicséretet énekelve haladt a felszentelendő templom felé. A templom ajtajához érve elnémult az ének és Sára János hardicsai lelkész, a kazsui egyház jelenlegi felügyelő lelkésze szólalt meg, gondosan kidolgozott rövid beszéd keretében adva át Hutka József esperesnek a templom kulcsát, s kérve annak megnyitását. Hutka József hasonló szép szavak kíséretében megnyitotta a templom ajtaját az Atyánk és Fiának és Szent-Lélek Istennek nevébe.

Elhelyezkedvén a szorongásig megtelt templomban, megcsendült az ének, és a „Nagy Isten téged az egeknek” kezdetű megható dicséret I. versének elneklése után Hutka József esperes lépett a szószékre s mondott buzgóságjeljes, szívből jövő, s szívhez szóló szép imát. Ezt a „Predikáltasd szent igédet” kezdetű énekv. elneklése követte, melynek hangjainál Tomori Pál m.-iszépi lelkész ment fel a szószékbe, s mondott egyházi beszédet az Ap. Csel. VII. r. 35. verse alapján, szónoki hévvel előadott szép beszédben fejtegetvén, hogy szent ez a hely I. azért, mert ezt a vallásos buzgóság emelte, II. azért, mert itt az evangéliomi észszerű igazságok hirdettetnek. A nagy hatást tett beszéd, az ezt követő ima s az adakozások felolvasása után ismét egy énekv. következett, mely után Sütő Kálmán miglécsi lelkész lépett az Ur asztala elé, s mondott alkalmi agendát, a II. kir. VII. r. 1-4 verseiben olvasható jeruzsálemi templomszentelési történet egyes jele- neteit, mint a jelen templomszentelési ünnepély egyes mozzanatait állítva a gyülekezet elé.

A szentjegyek kiosztásában Bottka Bertalan gereselyi lelkész segédkezett. Mintegy 160 lélek élt urvasorával, mely szám azonban sokkal nagyobb lett volna, ha a templomon kívül rekedt nagy sokaság is részesült volna lelki táplálékban, melynek híjján azonban elúnván várni az urvasoraszítás idejét, jórésze eloszlott. Hajh! De akkora sokaságra senkisé számított. — Szolgáljon ez másoknak tanulságul s még a legkisebb egyház hasonló ünnepélyére is — külső szónokról is történjék gondoskodás!

Egy énekv. következett még s s ezzel az ünnepély véget ért.

A templomépítés és a harangöntés költségei a biztosítási díjból és a papi földnek jelenleg az egyház javára szolgáló jövedelméből teltek ki. Sőt ez utóbbi, ugyszintén a hívek önkéntes adománya fel sem emésztettek.

Délután 2 órakor Izsépi Vilmos főgondnok és Pilissy László kassai földbirtokos, ujhelyi árvászeki ülnök áldozatkészességéből az állami iskola helyiségében nagy lakoma volt, melynek előállítás terhet s nem kis fáradságát a különben más vallásu állami tanító vendégszerető családja viselte. Természetes, hogy a lakoma folyamán felköszöntőkben nem volt hiány s a jókívánatokból a vendéglátóknak is bő rész jutott. Fogadják szívességükért valamennyien e helyen is, a házigazda, felügyelő-lelkészszel egyetemben mindnyájunk hálás köszönetét, a kazsui egyházmegye pedig és annak díszes templomán nyugodjék meg az Istennek áldása.

Sütő Kálmán,
ev. ref. lelkész.

HIREK.

Krónika.

— október 4.

Szerkesztő ur! kérem
Nékem megbocsásson,
Ha e nagy hidegbe,
Rosszul verselek.

Ne is csodálkozzék
Régi nagy hibámon:
Ha most sem találok
Csengő rimeket.

Kedvem szegte szörnyen:
Esős időjárás,
Sár az utcatesten . . .
No! meg a hideg . . .!
Kinos dolog szörnyen
Most a verscsinálás,
S témához találni
Csengő, szép rimet.

A „Kazinczy Kör”-ről
Szeretnék ma írni:
Milyen lelkesedés . . .!
Mennyi hölgy s leány!
Ah! Milyen beszédek . . .!
Alig tudom hinni,
Azt hiszem csak álom
S ábrándkép talán . . .!

Szükség volt e körre
S az az óhajításunk:
Szalmaláng ne lenne
S fátyolkép csupán . . .!
Alljon, legyen mindig,
Legyen erős várunk,
Jobb jövő reménye,
Régi mult után . . .!

S engedjék meg mostan
Soraim bezárni;
Szállj krónikám messze
Es ha vissza szálsz,
Hozz fát s téli bundát
— Nem győzöm kivárni —
Megáld krónikásod;
Ha ugyan találsz . . .

—th.

A kesztyű.

Kicsi, bohó, naiv leányka voltam. Amit a kedves papa meg mama mondott, jól nevelt leánykához illően, mind elhittem s szavaikban kételkedni sohsem mertem. Hiszen olyan jók voltak hozzám: dédelgettek, babusgattak, sokszor édes cukorkával tartottak, pedig már nem voltam amolyan bakfis leányka, mert már a tizenhetedik tavasz veszedelmes gyorsasággal közelített felém.

Egy barátóm, a jó Ilus, — akit az udvarlók egész serege vett körül — egy izben fel is hozta előttem gyerekes természetemet és jóakarólag figyelmeltetett, viseljem magam nagy leányhoz illő módon. Ne fogyasszak annyi cukrot, de — ha már edességre vágyom — találjam más módját az édes élvezeteknek. Például — és ezt egy hamiskás mosoly kíséretében sügta fülembé — a csók is megteszi ugyanazt a szolgálatot, amit a cukor.

Most, bár bizonyos szegényenérzettel, de bevallom, hogy Ilus szavai akkor kellemetlenül érintettek. El se tudtam képzelni, miként lehet a csókot edesség tekintetében a cukor elé helyezni.

Azóta elmúlt néhány hónap és én már nem kételkedem Ilus szavaiban. Tanítása — bármennyire is restellem — fogott rajtam. Ezt a nagynénémnél tartott zsúron tapasztaltam, amikor az én okos barátóm ismét magyarázta, hogy mennyire nem szeretik a férfiak az olyan leány társaságát, aki nem szivesen, csak úgy immel-ámmal fogadja az udvarlást, nem társalog kedélyesen, csak hallgat, mint egy falusi liba.

Ilus biztató szavai után elhatároztam, hogy szakítok az eddigi rossz szokással és ezentul olyan leszek, mint ő. De bármennyire igyekeztem Ilus nyomdokaiba lépni, nem voltam rá képes; az én édes jó anyuskám mindig megakadályozott benne. Alkalmat sohse szolgáltatott arra, hogy fiatal emberek udvarlást fogadhasam. Folyton ügyelt, minduntalan nyomomban volt, s ezt a fiatal emberek is észrevették, s ha lett is volna bennök valami jobb szándék, nem szivesen közeltek felém, legalább nem olyan szivesen, mint a többi „modern” leányok felé.

A zsúron jelen volt Géza is, aki folyton mellettem tartózkodott. Mind

járt észrevettem, hogy jó szándékai vannak. Csevegésünk közben, — melyre a mama annyira ügyelt, hogy állandó figyelemmel tartása sokszor zavart is bennünket, — egy alkalmas pillanatban elég óvatossággal megsugta, hogy kalapom mellé teszi egyik galambszürke kesztyűjét, hazamenet vigyem magammal és ha majd nem látja senki, olvassam el, amit írónnal reá irt.

Mikor éjjel után, egy gyönyörű holdvilágos éjjel a zsurrol hazamenetben voltunk, észrevettem, hogy Gézának ismét jó szándékai lehetnek. Köszöntésünk közben meg akarta ugyanis eszokolni kezemet, de mert a mama a szomszéd szobából legnagyobb bosszantásunkra hirtelen mellettünk termett, Géza kezemet csak megszorította, de mondhatom, soh'sem hittem volna, hogy egy egyszerű megszorítás ily jól essék.

A nekem szánt kézcsokot a mama kapta.

Hazaérve első és legsürgősebb dolgom volt a kesztyűre irottakat egy rejtett helyen elolvasni. Amint tekintetem a néhány szócskán végig futott, eddig nem ösmert kellemes érzésnek lettem rabjává, s amint álmatlan éjszakámon a gondolatok egész árja zudult kicsi fejemre, — észrevettem, hogy már nem gondolkozom gyerekesen. Agyam folyton újabb és újabb gondolatokkal volt telve, — szívem dobogása sem volt oly normális, mint annak előtte, hevesebben lüktetett vérem s mindezt a kesztyű tevő; ez volt álmatlan éjszakámnak okozója.

A kesztyűre Géza ezt írta: „Szeretem, imádom.”

A kesztyűvel történeteket másnap már Ilus is tudta. Nem voltam képes megállani, hogy legjobb barátommal ne közöljem boldogságomat.

Ilus erre legnagyobb meglepetésemre méltatlankodva jelenti ki előttem, hogy a két hét előtti zsúron ugyanezt sugta az ő fülebe Géza, de azt a bizonyos kesztyűt akkor közbejött akadály miatt kalapja mellé nem rejtette. És miután a tegnapi zsúron egyforma kalapunk volt, sőt még a kalap-disze és színe sem különbözött egymástól, több mint valószínű, hogy a kesztyűre irottak neki voltak szánva és Géza csupán elnézésből rejtette a kesztyűt az én kalapom mellé. Szóval Ilus ügyvédnek sem szégyenére való fogásokkal igyekezett előttem bebizonyítani, hogy itt nagy tévedés forog fenn, amely az én javamra járt szerencsével.

Gyenge érveimmel semmire sem mentem, sőt rövid idő alatt annyira kiélesedtek köztünk az ellentétek, hogy össze is szerteggettük egymást s mindennek méltó befejezésül haraggal váltunk el egymástól.

A kesztyű okozta harag teljes egy hónapig tartott. Az egy hó elmúltával nem kis meglepetéssel vettem a haragos Ilus következő tartalmu levelét:

„Édes Gizim! Feledjük a multat. Menyasszony vagyok. A jövő hó elején jegyet váltok Ernővel. Géza unoka bátyjával. Ösmered: fess és esinos fiu, csak egy hibája van, hogy szegény. Jegyváltásomra és majdan esküvőre szívesen hívlak meg első nyoszolyóleányunk. Remélem, legőbb kívánságomat (a miatt a darab kesztyű miatt csak nem haragszol?) teljesíteni fogod. Ezer puszit küld legjobb barátúdnak: Ilus.”

U. i. A Géza kesztyűjéről meg ne feledkezz, Gézá ki ne enged a kezedből. Erted? Ilus.

Épp olyan meglepetéssel, amely kimondhatatlan örömmel olvastam Ilus sorait. A legesekelebb habozás nélkül íróasztalomhoz ültem és írtam, amint következik:

„Édes jó Ilus! Az általad említett multat épp oly hamar feled-

tem el, mint amely nehezen tudom felejteni Gézá és a kesztyűjét. Kívánságodnak a legnagyobb örömmel és készséggel teszlek eleget s újabb barátságunknak szívből örülök. Bár én is irhatnám, hogy főköti alá kerülök — — —

Mikor az utolsó szót leírtam, szobám ajtaja kinyitott s a toll kihullott reszkető ujjaim közül. Géza lépett be édesanyámmal. Kimért léptekkel közeledett felém s mialatt az én jó anyuskám arcáról peregetek az örömkönnnyek, Géza bizonyos meghatottsággal és örömmel vegyest néhány rövid szóval elmondta, hogy az imént kérte meg anyuskámtól kezemet és meg is kapta, most már csak az én elhatározásomat kívánja hallani.

Kezet nyujtottam neki — ez volt néma feleletem, mert a szó elakadt ajkamon.

Géza boldog volt. Csókjaival halmozta el jó anyuskám kezét s a sok esőkből egy — most már nem restellem bevallani — az én ajkamat is érintette, természetesen nem a mama beleegyezése nélkül.

Ezután félbeszakított leveletem Géza fejezte be így:

„A köztünk fennálló jó barátság is úgy kívánja, hogy Gizus és Ilus egy napon kerüljenek főköti alá. Nekem jutott a szerencse, hogy erről gondoskodjam. Ilus akkor, mikor Gizus, férjhez megy — hozzámm s így — bármennyire is sajnálja Ilus — az nap a nyoszolyóleányi szép tisztet átengedi másnak, hogy a neki megfelelőbb menyasszonyi tisztet vehesse át. Ez egyébiránt az én szerény kívánságom is. Sok szerencsét — a viszontlátásig az esküvőn.

Ilus és Géza.”

Ez volt a kesztyű története, melyet Ilus a reá irott két szóval erekléként őriz íróasztala fiókjában. (j. á.)

Felkérjük t. előfizetőinket és mindazokat, kik az előfizetéssel hátrálékban vannak, hogy úgy a hátrálékok összegeket, valamint az új előfizetést beküldeni méltóztassanak.

A kiadóhivatal.

— A király nevenapja. Szeretett koronás királyunk névnapjének évfordulóját a szokásos módon ünnepelte meg Sátoraljauhely város közönsége. A hivatalos hálaadó istentiszteletet a róm kat. plebánia templomban tartották, mely alkalommal az ünnepi misét *Katinszky* Geyza róm. kat. esperes-plebános szolgáltatta káplánjai segédletével. A templomban megjelentek a polgári és katonai hatóságok és nagy számu közönség, hogy hódolatukat fejezzék ki a szent korona fölket képviselőjének a legalkotmányosabb királynak; I. Ferenc Józsefnek. — Az évforduló alkalmából a vármegye székházára és valamennyi középületre, kitűzték a nemzeti lobogókat. — Öfelsége névnapján a többi felekezeti templomokban is tartottak istentiszteletet. A kegyesrendiek templomában a főgimnázium katolikus ifjúsága hallgatta az ünnepi misét, míg az izraelita ifjúság az izr. elemi iskola egyik termében gyűlt egybe, ahol *Lieberman* Manó főgimnáziumi hittanár mondott imát az uralkodóért.

— Személyi hír. *Palágyi* Lajos a jeles költő és drámaíró, mint lapunk felelős szerkesztőjének vendége tegnap Sátoraljauhelyben időzött.

— *Jegyzetek a hétről* című rovatunk térszúke miatt a mai számunkból kimaradt.

— *Kamaránk jelöltje*. A kassai kereskedelmi és iparkamara elhalálózás folytán megüresedett elnöki állását legközelebb választás útján töltik

be. Ezen állásra — mint értesülünk — a kamara nagy többsége *Siposs* A. Gyula ismert kassai szövőgyáros jelöltsége mellett csoportosul, kinek a hazai textil-ipar körül szerzett érdemeit és az állásra való rátermettségét itt is számosan ösmerik.

— *Zsidó ünnepek*. Az izraeliták új éve, számításuk szerint 5663-ik év e hó 2-án köszöntött be. Az évforduló alkalmából mind a három izr. templom telve volt hívőkkel. Az engesztelő nap október hó 11-én lesz, a sátoros ünnep pedig e hó 17-én kezdődik.

— *Az aradi vértanúk emlékére* a sátoraljauhelyi róm. kath. főgimnázium f. hó 6-án rajztermében ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Himnusz, éneklí az ifjusági énekiskola. 2. „Vértanúk jelenése,” *Illyés* Bálinttól. Szavalja: *Zombory* A. József VIII. oszt. tanuló. 3. Emlébeszéd. Tartja: *Sebők* Elek, az önképzőkör elnöke. 4. Gyászdal. Éneklí az ifjusági énekiskola. 5. „Vértanúk napján,” *Illyés* Bálinttól. Szavalja: *Grünwald* Herman VIII. oszt. tanuló. 6. „Október hatodikán,” *Ábrányi* Emiltől. Szavalja: *Perényi* Ede VII. oszt. tanuló. 7. Szózat. Éneklí az ifjusági énekiskola. — A szülőket és a tanúgy barátait szívesen látja az igazgatóság.

— *Munkaszünet a trafikosoknak*. A dohány állami monopólium s e szerint a trafik is jóformán állami intézmény, amely nagyobb jövedelmet hajt a kincstárnak, mint akár a vasut. Az elfűstölt milliók a kis pénztári fiókokban gyűlnek össze a sápadt trafikoskisasszonyok révén. Naponkint tizenhat-tizenhét óráig van nyitva a szivaros bolt, amelynek eddig nem volt szünete az esztendő legnagyobb ünnepén sem. Most már másként lesz, a pénzügyminiszter megkönyörült a trafikosokon s őket is részesítette a törvényes munkaszünet áldásában, amivel régi vágyukat teljesítette. Megengedte ugyanis, hogy a trafikot vasárnap és *Szent-István* napján déli tizenkét órákor becsukják s hogy az egyes felekezetek nagy ünnepnapjain egész napra zárva maradjon a szivaros-bolt. A trafikosok munkaszünetéről szóló rendelet így szól: A dohányáros köteles áruhelyiségét általában reggeli hét órától, a fő- és székvárosban esti kilenc óráig, városokban esti nyolc óráig, egyéb helyeken esti hét óráig nyitva tartani s ez idő alatt ugy a hozzá anyagbeszerzés végett utalt árusok, valamint a náluk megjelenő fogyasztó közönséget a kívánt anyaggal pontosan, gyorsan és készségesen kielégíteni. Vasárnap és *Szent-István* napján a kizárólagos dohányárosok reggeli kilenc órától déli tizenkét óráig, a nem kizárólagos dohányárosok pedig addig kötelesek üzlethelyiségeiket nyitva tartani s az eladást ott közvetíteni, ameddig főüzletük nyitva tartására — az ipari munkának vasárnap és *Szent-István* napi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törvények 3. §-a alapján — engedélylyel bírnak. Megengedem továbbá, hogy: 1. A katolikus vallást követő dohányárosok husvét, pünkösöd, karácsony első napján és urnapján; 2. az ágostai hitvallásu evangélikus, az evangélikus református és az unitárius vallást követő dohányárosok husvét, pünkösöd, karácsony első napján, nagypénteken és áldozó esütörtök napján; 3. az izraelita vallást követő dohányárosok Roshasonoh (ujév) két napján és a Jom-Kipur (engesztelő) napján; 4. a görög-keleti román és szerb egyházak vallását követő dohányárosok a husvét, karácsony és pünkösöd első napján üzlethelyiségeiket teljesen zárva tarthassák. Jelen rendeletem 1902. október elsején lép életbe. Budapest, 1902. szept. 22. *Lukács* s. k.

— *Jóslás októberre*. A már annyiszor csalódott viharprófeta, *Falb*

a következő jóslást adta ki októberre: A hónap *elsőrangú kritikus* nappal kezdődik; azután néhány napig esik, majd száraz lesz az idő s a hőmérséklet csökkenni fog. 12-én nagy esőzés kezdődik; 17-én *elsőrangú kritikus* nap lesz, amelyet még veszedelmesebbé tesz a holdfogyatkozás. 23-tól 31-éig gyorsan fogy a csapadék s a hőmérséklet a normálisnál jóval nagyobb lesz. 31-ike másodrangú kritikus nap összekötte napfogyatkozással. Ettől az időtől újra kezdődik az eső.

— *Önképzőköri gyűlés*. Főgimnáziumunk *Kazinezy* önképzőkörre szeptember 27-én tartotta első rendes gyűlését. Sebeők Elek VII. o. t. ifjusági elnök, őszinte szavakban köszönte meg a kör bizalmát, kitartó munkásságra buzdította az ifjuságot. Majd az alakuló gyűlés befolyásáról felvett jegyzőkönyvnek és a kör alapszabályainak felolvasása után „*Boruraderü*” című elbeszélést bírálta *Zselinszky* Béla VIII. o. t. s *Hobeck* István VII. o. t. Mindkét bíráló elvetésre ajánlja a művet, mely javaslatokhoz a vezetőtanár is hozzájárult. Ezután br. *Huszár* László VIII. o. t. szavalt *Kisfaludy* Károly „*Álmatlan király*” c. balladáját. *Weinberger* Dezső VIII. o. t. Szaborszki Dezső VII. o. t. bírálati és *Péchy* Dezső VIII. o. t. *Perényi* Ede VII. o. t. hozzászólása után „jól sikerült” jelzőre érdemesítette a vezető tanár a szavallatot. *Schuster* János VIII. o. t. *Petőfinek* „*Szüleim halálára*” c. versét szavaltta és bíráloinak *Zombory* József VIII. o. t. *Márton* Elek VII. o. t. egyöntetű véleménye és több hozzászólás után a „dicséretes” jelzőben állapodott meg a kör. Az aradi vértanúk emléknepjének, az okt. 6.-ki ünnepély műsorának megállapítása után elfogadta a kör *Hornyák* Ferenc VII. o. t. kiválóbb szépirodalmi és tanügyi lapok megrendelésére vonatkozó indítványát. Ezzel a gyűlés véget ért.

— *Tűz Mádon*. Ismét tűz volt *Mádon*. Egy ház teljesen elhamvadt, három ház pedig kigyuladt és csak a mádi önkéntes tűzoltóknak köszönhető, hogy a kigyuladt házak nem estek a lángok martalékául. A tűzoltók röviddel a tűz kiütése után jelentek meg a helyszínén és dicséretes eredménnyel végezték az oltási munkálatokat.

— *Aratási ünnep*. Sztropkóról írja tudósítónk: *Kriskó* Milutin nagybrezsnyczei földbirtokos a nyár folyamán gazdaságában alkalmazott mezőgazdasági munkás és eselédjei hangyaszorgalmának elismerésül ez évi szeptember hó 28-án ősi jó szokás szerint szép ünnepélyt rendezett. Az ünnepély lefolyása impozáns volt, mert a felvonult s mintegy 200 főből álló munkáscsoport megvendéglés nagy figyelmet és tapintatosságot igényelt. A vendégség után a munkások apraja-nagyja a tágas uradalmi udvaron rögtönzött táncteremben vig muzsikaszó mellett késő éjjeli órákig járta a ropogós csárdást. Ezután a munkáscsoport földesuruk és munkaadójuk jószágát és vendégszeretetét megköszönve, boldogan nyugalomra vonult. A földesur vendégszerető házánál ez alkalommal tekintélyes számu vidéki uri közönség is résztvett s kedélyes hangulatban pohárcsengés között annyira jól találta magát, hogy csak a kora reggeli órákban távozott el. *H. Ch.*

— *Vásár*. A legközelebbi állatfelhajtásos vásár ez évi október hó 7-én fog Sátoraljauhelyben megtartani.

— *Öngyilkossági kísérlet*. *Tomkó* András barancsi földműves borotvával akart véget vetni életének. E hó 2-án hajnalban, mikor a ház népe még aludt, elővette saját borotváját és nyakát a gége fölött elmetszette. A mély vágás következtében sok vért vesztett embert még az nap a hely-

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „**First Class**” gyártmányok elárúsítása. Cégünk az országban az egyeduralkodó, mely Lyon és Páris legelső leghíresebb gyárosaival közösen összekötésben áll; az általuk lekötött minták és minőségek **kizárólag** cégünknel szerezhettek be. Minden egyes árucikknek.

AZ

ŐSZI ÉS TÉLI olcsó, de szabott ára

UJDONSÁGOK nyiltan, számokkal van jelölve, ennél fogva a **tuljizetés teljesen kivan zárva.**

Szénásy, Hoffmann és Tsa SELYEMÁRUHÁZA

Budapest, IV. Bécsi-utca 4. szám.

Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

beli kórházba szállították ápolás végett. Állapota életveszélyes ugyan, fölépülését mégis remélik. Az öngyilkossági kísérlet okát nem tudják.

— **Felborult automobil.** A Kazinczy-utcán sétálóknak e napokban különös látványban volt részük. Egy kisebb automobil, melyen egy hölgy és egy férfi ültek, az uttesten heverő nagyobb kőnek neki ment és felborult. Az automobilban ülők kiestek, de az ijedségen kívül semmi bajuk nem történt, mindössze elveszett egy — sróf. A nálunk nem mindennapi látványnak nagyszámú közönsége volt.

— **A rendőrkapitány havi jelentéséből.** A rendőrkapitány szeptember havi jelentése szerint a személy- és vagyon-biztonság az elmúlt hónapban kielégítő volt. Az ember élete vagy testi épsége ellen irányult, nagyobb említésre méltó bűneset nem történt. A vagyon elleni bűnesetek közül kiemelendő a Veres Károly vasúti vendéglős kárára történt lopás; cselédje Kovalesik Dorottya Szeptember 24-én az ágyban felejtett tárcájából 3000 koronát ellopott. A feljelentés után rögtön megindított nyomozás sikerrel járt, mert a tettest, és bűntársát Kruczek Lajost a délutáni órákban Kellner Sámuel rendőrbiztos, és Jurcsó Ágoston rendőrtörtnök letartóztatták, s így a lopott pénz 4 korona híjával megkerült. A tettesek át adták a kir. ügyészségnek. Egyébként lopás bűntette 9, lopásvétség 7, egyéb bűneset vagy vétség 14 esetben történt illetőleg ennyiszor tetétt feljelentés, és foganatosított nyomozás. Kihágási ügy elintéztetett 118. Amerikába kivándorolt 7 egyén. Mint a közbiztonságra veszedelmes idegen illetőségű egyén és csavargó eltoloncoltatott, és kiutasított 17. Túzeset elő nem fordult, kóbor cigányok nem garázdálkodtak. Zsidó zugiskolák fel nem fedeztetek.

— **Butorozott szoba** — egy vagy két fiatal ember részére — kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal.

SZÍNHÁZ.

** A sátoraljaujhelyi városi színház és építkezési bizottság e hó 3-ikán együttes ülésben tárgyalta azon átalakításokat, melyeket színházunknál a tapasztalat immár elodázhatlan szükségessé tett ilyenek: a színházi klotetek rendben tartása és szagtalanítása, az erkélyszékeknek páholyokká való átalakítása, a színpadi öltözők lejáratainak folyósóval és kályhával való ellátása, a színházba tartozó, de jelenleg a város céljaira szolgáló helyiségek átengedése, és egy állandó színházi felügyelői állás rendszeresítése, ki felelőség mellett leltárilag venné át a színházi kellékeknek és gondolná azokat, azonfelül kezelné a ruhatárt, klotetteket, és egyáltalán úgy színi előadások, valamint mulatságok alatt a színházra való felügyeletet gyakorolná, s végül a részleges színházi világitás iránt, valamint a színházi udvarnak 2 oldalról fedett folyósóvali ellátása iránt is javaslatot tett. — Mindezen pótlások és javítások csekély áldozattal és gyorsan vihetők keresztül, s így nincs kétségünk az iránt hogy a képviselő testület belátva ezek szükségét annak keresztül vitele ellen kifogást nem fog emelni.

** **Előleges színházi jelentés.** Tisztelettel tudatom Sátoraljaujhely és vidéke n. é. közönségével, hogy a n. é. városukkal kötött egyezmény értelmében a téli hónapokra felosztott 20 előadásban megállapított színi előadások *f. hó 14-én* kezdődnek. Sokkal jobban kitüntetett az elmúlt alkalommal Sátoraljaujhely n. é. közönsége, semhogy most programot adni feleslegesnek ne tartanám; csak annyit, hogy az eddigi buzgalommal óhajtunk megfelelni nagyrabecsült bizalmuknak, — továbbá, hogy a színtársulat hat elsőrendű új taggal nagyobbodott. — **Bérlethirdetés.** A téli évad e *húsz előadására* — melyben vendég szerep-

lések is lesznek — bérletet nyitok a következő, eddigi feltételek mellett: Nagy páholy 150 kor. Földszinti és I. emeleti páholy 120 kor. Támlásszék 32 kor. I. r. támlásszék 24 kor. II. r. támlásszék 18 kor. Erkély az 1-ső sorban 40 kor. — A bérletösszeg a 10-ik előadás alkalmával fizetendő. Bérlet lehet október 7., 8. és 9-én *Dobó Sándor* titkárnál a színház *udvari irodájában*, — előbb és utóbb pedig a kasszai nemzeti színházhoz címzendő levélben. A t. régi bérlet előjoga okt. 9-én déli 12 óráig fenntartatik. Magamat a n. é. közönség jóindulatába ajánlva, vagyok kész hívők Sátoraljaujhely, 1902. okt. hó 4. *Komjáthy János*, a kasszai Nemzeti Színház igazgatója.

IRODALOM.

Herczeg Ferenc képes lapja az Uj idők. Végre beteljesült, amit irodalmunk nagyjai oly sokszor áhitottak: összetalálkozott, megszerette egymást és szövetkezett irodalom és közönség. E szövetkezés közvetítője az Uj Idők volt, e mind nagyobb népszerűségű folyóirat, melyről tudvalevő, hogy époly előkelő szigorú nivóju gyűjtőkre a magyar irodalomnak, mint ahogy változatosan, ötletesen és dusan szerkesztett tartalmával a közönség minden irányu igényét kielégíti. Nyilvánvaló, köztudomásu, hogy az Uj Idők ma a magyar irodalom. Tudomásul veszi, megérzi, magába foglalja az irodalom minden hullámzását, a menyben csak egyetlen állandó pont köti le: a magyar családi izles törvénye. Így vált az Uj Idők egyidejűleg az irodalom és a magyar családi élet lapjává. Az Uj Idők tartalmas, szórakoztató és családi voltáról, valamint teljesen irodalmi nivójáról, szerkesztője Herczeg Ferenc kezességével. E lapban jelennek meg e nagy népszerűségnek örvendő író összes újabb irodalmi munkái, valamint az egész öreg és ifjabb írói gárda az Uj Idők színe alatt csoportosul. Kitűnő művészi és aktuális képek gazdagítják hétről-hétre a lapot. Az Uj Időkben most az új évnegyed kezdődik Herczeg Ferenc regényével. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a Singer és Wolfner kiadócéggel Budapest, Andrászi-ut 10. sz. Előfizetési ára az Uj Időknek negyedévre 4 korona.

A Vasárnapi Ujság szept. 28-iki száma 27 képpel jelent meg; tartalma: »Mária Henrietta belga királyné« (az elhunyt királyné, férje és három leányuk arcképeivel). — Regénytár: »Varga Imre.« Regény. Irta Vértési Arnold. (Goró Lajos rajzaival). — »Piscsevics orosz tábornok vándorlásai és kalandjai.« Sajtó elbeszélése. A szláv eredeti után közli Huszár Imre (képekkel). — »Mérletlen hús Tóthkálnál.« Közönséges falusi történet. Irta Mikszáth Kálmán. — »Kossuth-ünnepélyek« (képekkel a budapesti, szegedi és czeglédi ünnepélyekről). — »Kossuth Lajos és Kossuthfalva.« Balagi Aladártól. »A debreczeni kereskedelmi és iparkamara házatavasa« (képekkel). — »A zilahi Wesselényi-ünnepélyek« (képekkel). — »A sasvári nagy hadgyakorlatokról« (képekkel). — »A Vörösmarty-szobor pályatervei« (képekkel). — »Erzsébet királyné emlékünnepé Gödöllőn« (képekkel). »Magyar remekírók.« — »A budapesti orvos-szövetség képkiallítása a városligeti Múcsarnokban« (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy korona. »Politikai Újdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

»1848—49-iki élményeim, különös tekintettel a Cornides-féle szepesi guerilla-vadászok szereplésére a szabadságharcban.« Irta: id. Tirts Rezső,

volt Cornides-féle guerilla-honvéd-vadász. Ára 2 korona. 10—12 iv erős. Több képpel. Késmárkon Sauter Pál könyvnyomdájának (a »Karpathen-Post« szerkesztője és kiadója) kiadásában. A mű ez év november közepén jelenik meg.

Mikes Kelemen, a legkitűnőbb magyar memoár-író, II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek a számkivetésben is hű kísérője, ujjában mindinkább meghódítja az irodalmat. Levelei is több olvasó kezén forognak, mint valaha, irodalmi történetírók és historikusok is többet foglalkoznak vele, mint régen. Festik, színpadra viszik, versekbe írják életé folyását. Az a mély szeretet és hűség, a melylyel ő fejedelméhez holtig viseltetett: költői, sőt szinte legendas alakká teszi őt. Levele is a legkitűnőbb magyar próza, melyet irodalmunk mind máig felmutathat. A historiában az ő levelei Rákóczi korának érdekes dokumentumai s belőlük lüktet legszebben és legigazabban a kor érzése; abban van megrajzolva a bujdosó fejedelem alakja és az emigráció szomorú sorsa, apadása, hihalása. — Május 28 án 1720-ban írja: »Az Isten árvaságra »teve bennünket és kivéve má atyánkat »lünk a mi édes urunkat és atyánkat »3 óra után reggel. Ma Nagypéntek »lévén, mind a mennyi, mind e földi »atyáinknak halálakot kell siratnunk. »Micsoda életet élt ő és micsoda »lála volt! Hiszem, hogy megmondot- »ták neki: Ma vélem léssz a parad- »csomban.« — Így siratta el ő Rákóczit, de már az nem volt, a ki az ő szemét lefogja. Utolsóinak maradt a bujdosók közül. De az emlékezete el és sok költő képezelete csapong a sirja körül. — Erről a Mikes Kelemenről szól a Nagy Képes Világtörténet most meg-168. füzeté. — A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik dr. egyetemi tanár, ki egyúttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. sz.) és Lóvi Adolf sátoraljaujhelyi könyvkereskedése utján havi részletfizetésre is.

A Pesti Hírlap naptára. Az eddiginél diszesebb kiállításban, jobb képekkel és a legváltozatosabb tartalommal jelenik meg decemberben, mint a Pesti Hírlap előfizetőinek karácsonyi ajándéka. Amit azért ajánlunk t. olvasóink figyelmébe, mert az új előfizetők csak úgy kaphatják meg a Pesti Hírlap ajándék-naptárát, ha már októbertől kezdve előfizetnek. A naptár pedig azért becsesebb minden egyéb könyvajándéknál, mert egész éven át hasznát lehet venni; szépirodalmi része nagy irodalmi becsűvel fog birni, azon kívül számos közérdekű cikket fog tartalmazni. Van a Pesti Hírlapnak egyéb kedvezménye is előfizetői részére s ez a Divat Szalon című szép kiállítású, praktikus szerkesztett dívatközlöny, melyet a Pesti Hírlap előfizetői negyedévi 2 korona csekély díjért rendelhetnek meg. A Pesti Hírlap ma a legfüggetlenebb és legszókimondóbb ujság, mely nem áll egyetlen párt szolgálatában sem, mint a többi napilapok. Ugy politikai, mint szépirodalmi munkatársai a legkiválóbb publicisták és irodalmi erők, kiknek sorából legyen elég kiemelnünk a következőket: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla, Kozma Andor, Bede Jób, Kóbor Tamás, dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Matlekovits Sándor, Busbach Péter, Murai Károly, gr. Vay Sándor, Tömörkény István, Homok (Cserzy Mihály), b. Jósika Kálmán, Kézdi Kovács László, Ego, Lux Terka, Szentmiklóssy Gyula, Szabóné Nogáll Janka, Abonyi Árpád, Zempléni Árpád, stb. Bár a Pesti Hírlap naponként nagyobb terjedelemben jelenik meg (mindennap 20—54, vasárnapokon és ünnepeken 36—40 oldal) előfizetési ára mégis csak 7 korona negyedévre s a Divat Szalonnal együtt 9 korona, mely a kiadóhivatalhoz (Budapest, V., Váci-körút 78.) küldendő.

Az Én Ujságom. Hogy a gyermekvilág nálunk magyarabb lett, abban sok érdeme van az Én Ujságomnak. S hogy a gondolkozásának köre tágabb lesz, az érzése tisztultabb, a fogalmai pedig gyorsabban szaporodnak ahhoz is nagyban hozzájárul egy ilyen szakavatott módon szerkesztett képes gyermekújság, Pósa Lajos, a szerkesztő, egész lelkét beleviszi az ujságába, és vele együtt buzgólkodik egész serege a leghivatottabb tollaknak, hogy olyan lapot adjanak a gyermek kezébe, mely szórakoztató, mulatságos és mégis a nemes érzést fejleszti. S ez a tartalomra legjobb, kiállításra legdiszesebb gyermekújság egyszersmind a legolcsóbb is. Negyedévre előfizetési ára csakis két korona. Azoknak, akik megismerkedni óhajtának irányával, kívánatra ingyen küld mutatványszámot a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.).

Magyar Lányok. Minden szülő, aki szívén viseli serdülő leányának lelki nevelését, aggódva töprenkedik azon, milyen olvasmányt adjon gyermekének? Az izgató regények valóságos mételey a fejlődő leány fantáziájának, a külföldi, selejtes ifjúsági lapok és iratok untatják, nem szórakoztatják, mert lelke nem talál benne elegendő táplálékot. A Magyar Lányok minden tekintetben megeléged. Ezt a lapot bátran és nyugodtan adhatja a szülő, a tanító, fiatal leányok kezébe. Meg van benne minden a mi a leányvilágot érdekli, szórakoztatja. Talál benne érdekes ifjúsági regényeket és elbeszéléseket, ismeretterjesztő cikkeket, azonkívül a háztartásra, kertészetre vonatkozó cikkeket, kézimunkákat stb. gyönyörű képeket, illusztrációkat és mindenekfölött magyar szívet, magyar lelket. Melegen ajánljuk ezt a jól szerkesztett lapot mindenki figyelmébe, akinek serdülő leányai vannak. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Kiadja Singer és Wolfner, Andrásy-ut 10.

Stampa »Énekek és Imák« c. könyvének IX-ik, új kiadása megjelent. E könyv már most nemcsak az ifjúság, a nép, hanem a kántorok és a 16t. papságnak is kézi-könyvül szolgál. 240 oldallal csinos kemény kötésben 15 kr., diszes angolvaszonban 25 kr. 11-ik könyv ingyen, kotta is ingyen. Kapható a szerzőnél Kőbölkülön Esztergomgyében.

TANÜGY.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Nagyváthy Anna* sátoraljaujhelyi áll. elemi iskolai helyettes tanítónőt ugyanazon iskolába rendes tanítónővé nevezte ki.

— **A tanító nyugdíjügye.** Az ország tanítóit már csaknem egy éve várják a tanító nyugdíjról szóló törvényjavaslat megjelenését, a melytől eddigi mostoha sorsuknak jobbra fordulását remélik. Azt remélték, hogy az országgyűlés őszi megnyitása után a törvényjavaslatot. Értesülésünk szerint valószínű, hogy a nyugdíjügy rendezését 1904-re fogják halasztani. A halasztást hir szerint a pénzügyminiszter kívánja. Az új javaslat ugyanis az államra nagyobb terhet ró az eddiginél, a mennyiben még az iskolakötelesek harminc filleres járulékaival együtt is a tanító nyugdíjalap válságos jövőnek néz elébe. Okozta a válságos helyzetet az a körülmény, hogy az állami tanítóknak néhány év alatt negyzezer szaporodott óriás száma arányában, az állam nem növelte a maga tanítóért való kincstári befizetést. Hasonlóképpen az alapra nehezendő állami polgári iskolai tanárok bevonása, valamint a tíz év előtti hatszáz koronás nyugdíjösszegeknek ellenszolgáltatás nélkül való fölemelése okozta, hogy, míg azelőtt kisebb vagyon mellett is évről-évre egy-egy millió koronával szaporodott a nyugdíjalap, addig most legutóbb ez az évi vagyon-szaporodás félmillió koronára olvadt le. Az alap helyzete csak akkor lesz reális, ha a mostani 300.000 koronás évi állami hozzájárulás helyett a kincstár évenként

kétféleképp segíti a nyugdíjalapot. A kultuszminisztérium most mindössze csak 600.000 koronát kért a pénzügyminisztériumtól a mire, hír szerint, megérkezett a pénzügyminiszternek hasznos véleménye.

KÖZGAZDASÁG.

*** Dobra került kisbirtok.** Ismeretes, hogy nálunk az évenként dobra kerülő birtokok száma szerfölött nagy s amennyire az idevágó statisztikát ismerjük, állíthatjuk, hogy alig van Európában ország, mely e tekintetben rosszabbul állana, mint mi. Az ekként eladott birtokok között jelentékeny számmal szerepelnek a paraszttelkek. Ez már magában véve is nagy baj, amelyet csak növel az, hogy igen sok esetben a becserétknek alig teszi ki néhány százalékát az ár, melyet az eladásnál elérni sikerült. Károsul adós, de sokszor a hitelező is. Ertesülésünk szerint a földmivelési minisztériumhoz e bajok orvoslása végett több kérvény érkezett s a miniszter, tekintetbe véve

ennek a kérdésnek nagy társadalmi és gazdasági jelentőségét, foglalkozik azzal, miként lehetne a bajon segíteni. Tárgyalta egyébként ezt a hitel- és szövetkezetek tavaszi kongresszusa is és olyan határozatot hozott, hogy az ilyen birtokokat, ha szövetkezeti tagról van szó, a szövetkezetek váltsák magukhoz, ha pedig másféle paraszttelkekről van szó, akkor ezt a törvényhatóság első tisztviselője tegye meg, ki e célból a kellő pénzzel ellátandó volna. Mindenesetre kívánatos, hogy valami történjék.

A pozsonyi kiállításból. Az erdészeti és vadászati pavillon egyik rendkívül érdekes látványosa volt Steifert József és kir. udvari szállító kiállítása. Ritkán látunk e szakmában ilyen gazdag és ügyes választékát a vadászfegyverek- és vadászati eszközöknek. Kétszövű vadászfegyverek a hámulatosan olesó 36 koronástól, mely főként erdészeti és vadászszemélyzet részére alkalmas, fel egészen a legfinomabb művi 900 koronás vadászfegyverig láthatók voltak vadászpuskák, három esővívek, ugyszintén golyósfegyverek messzelátóval, ismétlőfegyverek sűrűre és golyóra 6-5 kaliberektől feljebb, végül a rendkívül kedvelt szalon-fegyverek, melynek ott a kiállításban emléktárgyképen árusítottak el. Az egész berendezés, mely a cég régi prokuristája és munkatársa, Wölfel Gusztáv

ur műve, kitünő izlésről tett tanúságot. Egy szóval, a Steifert cég kiállítása teljes elismerés érdeme nagyon érdemes volt a megtekintésre s díszre vált bármely világkiállításnak is. A cég különben a vadász-körök előtt, mint egyike a legszolidabb és szállítóképesebb cégeknek ismeretes s a legmagasabb körök számos vadászát és vadászatkedvelőjét számítja állandó vevői közé. Midőn ő cs. és kir. fensége, Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő a vadászati pavillont megnézték, a főherceg Steifertet megszólítással tüntette ki és látható örömmel fogadta a rendkívül csinos művi miniatűr özlőpisztolyt, melyet a cég a kis Albrecht főherceg számára kiállítási emlékkül felajánlott. A fenségek kíséretében volt Széll Kálmán miniszterelnök is kezét nyújtott és gratulált Steifertnek, a kit különben miniszterelnöksége idejében Tisza Kálmán, ugy szintén Dániel, volt kereskedelmi miniszter, valamint Darányi földmivelésügyi miniszter hazafias érdemeit elismerve, többször kitüntették. Kiemeljük még, hogy Steifert fegyvereinek kiállítására saját lövöldével rendelkezik és üzletét fegyvergyárral kibővíve, e téren a legmesszebbmenő igények kielégítésére képes.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

(Képesítéshez kötött iparágak. Az 1884. évi aug. hó 26. án 39266. sz. a. kiadott földmivelési, ipar- és kereskedelmiügyi miniszteri közös rendelkezések meghatározzák a képesítéshez kö-

tött iparágak fajtáit. De több iparág volt, melyeket az I. foku hatóságok e rendelkezések dacára sem tudtak szabatosan meghatározni, vajjon azok képesítéshez kötve, vagy sem. E félreértések kikerülése végett a kereskedelmi miniszter e napokban kimondotta, hogy a következő iparágak is képesítéshez kötve. Ugymint: A cég- és címfestő, a doboz-, diszmnés tokkészítő, a fazekas, a guba és kaptafa, az ostorkészítés, a paplanos, a szita, rosta, a takács és elektrotechnikai iparágak. Felhívja a miniszter egyidejűleg a II. foku iparhatóságokat, hogy e részbeni rendelkezését hozzák az I. foku iparhatóságok tudomására.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

G. J. K. Helmezz. A vaskorona rendet I. Ferenc 1816 évben alapította. Három osztálya van. A rend első osztályú jelvényét aranyakláncra viselik. J. G. B. Miskolcz. Krónikáinkat kizárólag beldolgozó társunk írja. Nem közölhetjük le. Nem közölhető; Elizácska csókja. (novella)

Kiadó tulajdonos: **Éhlert Gyula.**

H I R D E T É S E K

Pontos járásu órákat, arany- és ezüst árukat olcsóbban mint bárhol küld

SCHÖNWALD IMRE

órásmester és ékszerész Pécssett.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Aruim jóságáról birtokomban lévő sok ezer elismerő nyilatkozat rövid kivonata:

<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Fogadja tekintetes Uraságod a kiváló pontosságáért és a valóban correct munkáért teljes elismerésünket.</p> <p>A dícső szentmártoni m. kir. állami elemi és polgári leányiskola igazgatója.</p> <p>Kósa Sándor s. k. igazgató.</p>	<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Szives értesítésére adom, hogy a megrendelt órákkal megvagyok elégedve, ennélfogva majd Önnek cselédeim részére is több megrendelést fogok eszközölni.</p> <p>Kápolnás-Visnye, 1902. június hó 23-án.</p> <p>Farkas József s. k. gazdász.</p>	<p>barátaim körében ajánlani. Egyben felhatalmazom, hogy ezen elismerésemet nyilvánosan használhassa.</p> <p>Lipcsé-Polyána 1902. márczius hó 6-án.</p> <p>Rzymann G. s. k.</p>	<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Az órákat hiba nélkül átvettem, kiszolgálásával igen megvagyok elégedve. További megrendelések végett kérem nekem legújabb árjegyzékét beküldeni.</p> <p>Mezőhegyes, 1902. július hó 6-án.</p> <p>Haluska Ferenc s. k. 39. major.</p>
<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Az önnél vásárolt brilliánt gyűrűk igen megvagyok elégedve.</p> <p>Stuttgart, 1902. május hó 15-én.</p> <p>Paul Sell s. k.</p>	<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Megbizásom kivételét illetőleg, értesítem, hogy azzal teljesen megvagyok elégedve és nem fogom elmulasztani b. cégét ismerőseim és</p>	<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Az önnél rendelt 665. számú aranylánczot ma kaptam meg, a melynek pompás kiállítása, ugyszintén finomságáért az Ön üzletét barátaim közt, mint megbízható céget ajánlani fogom.</p> <p>Igal, 1902. július hó 10-én.</p> <p>Kovács Jenő s. k. üzletvezető.</p>	<p>Tekintetes Schönwald Imre urnak Pécssett.</p> <p>Szállításával igen megvagyok elégedve, a küldött óra nagyon jól és pontosan jár.</p> <p>Csadjavicza (Szlavonia), 1902. június 27-én.</p> <p>Járó József s. k.</p>

421/1902. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alórlt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagy-mihályi kir. bíróság 1901. évi Sp. 485/3. sz. végzése következtében Dr. Fuchs Ignác ügyvéd által képviselt Friedmann Simon javára Dr. Novák József ellen 539 kor. 22 fill. s jár. erejéig 1902. évi január hó 28. án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1540 koronára becsült következő ingóságok u. m. lovak, tehének és borjuk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagy-mihályi kir. járásbíró 1902. évi V. 228. számú végzése folytán 539 kor. 22 fill. tőkekövetelés, ennek 1901. évi márczius hó 29. napjától járó 5% kamatai 1/100 váltódíj és eddig összesen 127 kor. 48 fill. érben bíróilag már megállapított költségek erejéig Alsó-Körtvélyesen alperes Novák József lakásán leendő eszközésére 1902. évi október 6. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N.-Mihályon, 1902. évi szeptember hó 19. napján.

Pelles József,
kir. bir. végrehajtó.

434/902. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-újhegyi kir. törvényszék 1902. évi V. 5226. számú végzése következtében Dr. Fuchs Ignác ügyvéd által képviselt Ifj. Deutsch Bernát javára Weinberger Zsigmond ellen 371 kor. 86 fill. s jár. erejéig 1902. évi május hó 6-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2758 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kávéházi berendezés és egyéb szoba butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a n.-mihályi kir. járásbíró 1902. évi V. 126/4. sz. végzése folytán 371 kor. 86 fill. tőkekövetelés és ennek különböző időtől járó 6% kamatai, 1/100 váltó díj és eddig összesen 47 kor. 73 fill. érben bíróilag már megállapított költségek erejéig N.-Mihályon alperes Weinberger Zsigmond fizetésében leendő eszközésére folyó évi október hó 7-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt N.-Mihályon, 1902. évi szept. hó 22.

Pelles József,
kir. bir. végrehajtó.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel, és nyomoró szabályzóval.

A munka képesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zúzó
és boggyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs örlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék. aszalásra, **gyümölcs-vágó és hámozó gépek,** legújabb szerkezetű szabad, önműködő „SYPHONIA“ gyümölcs és szőlővessző **permetezők**

szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „AGRICOLA“ (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltókerék nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmeztakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica, morzsolók, eséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek.

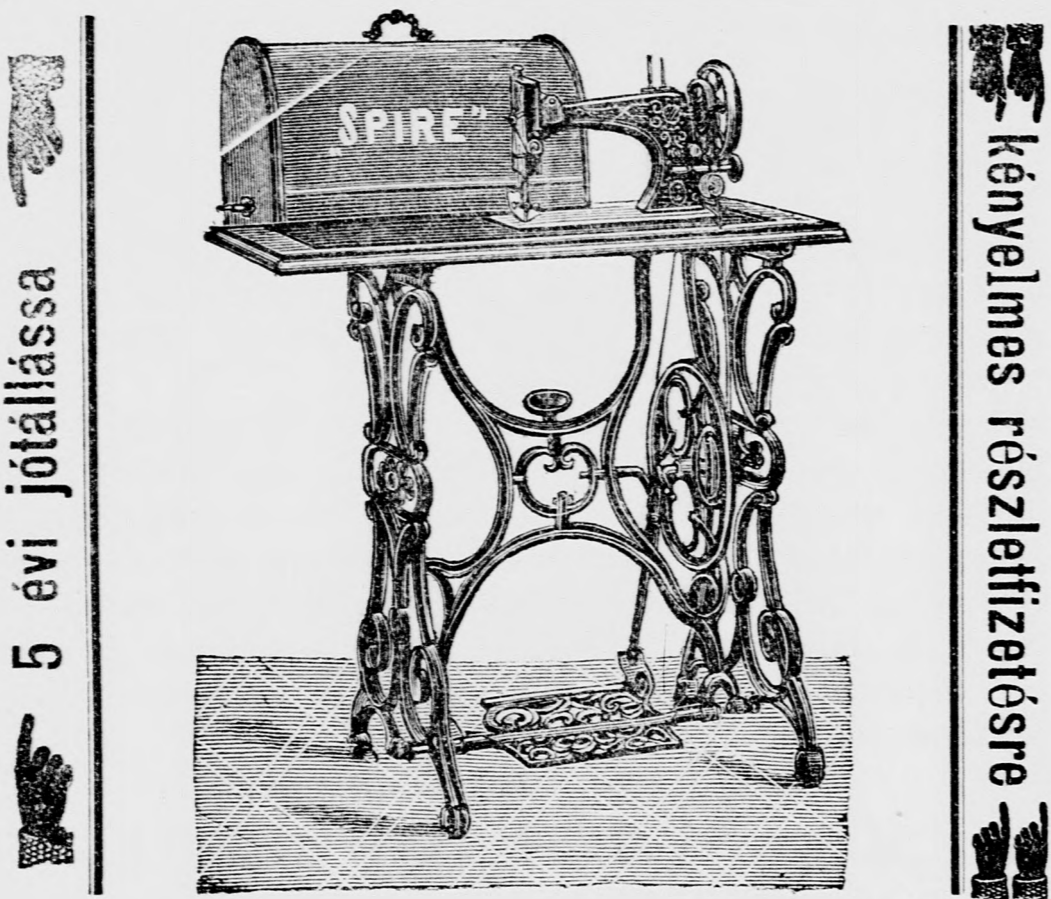
Alap. 1872. **BÉCS,** II/I. Taborstrasse 71. **850 munkás.**

Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

„SPIRE“

varrógépek
ipari és családi használatra

igen jutányos árakban.
Divatos mühimzésben ingyen oktatást nyujtok.

Felsőmagyarország központi raktára:
Sátoralja-Ujhely, Fő-utcza (szemben a megyeházzal).
Raktarak: Ungvár, Nagymihály, Komonna.

3 nap alatt meggyógyul

a huygycsófolys — ha több éves is — szabadalmazott találmányom által, mely több évi orvosi gyakorlatban kipróbálva, a bécsi közkórházban s a párisi **Hopital Mydi**-ben vérbetegségek osztályán általános használatban van.

Tehetlenség és éjjeli magömlés meggyógyítására is feltétlenül biztos.

Étrend, foglalkozás változtatása nélkül otthon titokban használható.

Használati utasítással 10 frt, után vétel, vagy az összeg előre küldése mellett.

Dr. Jóth Ödön Budapest, VIII., József-körút 53.

Kapható Malátsik György fűszer-kereskedésében Sátoralja-Ujhely.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésűt alkalmaztatik köszvényél, csúznál és meghüléséknél.

Intés. Silányabb utánaatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czegjeggyessel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapestén.

Richter F. Ad. és társa,
„céász. és kir. udvari szállítók.“
Rudolstadt.

Unghváry László
(Czegled) 300 holdas bortermő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent hol 5 krajczártól felfelé nemes csemeték, 2 forinttól felfelé sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá — 16 — 18 forinttól felfelé sajáttermésű rendkívül finom **újborok** kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfavadoncz, alác- és gleditschia-csemeték.

Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.

Legelő

985 hold, folyó víz mellett, nagyrésztben árvízmentes, a szürthei Latorcza hidtól mintegy 3 kilométernyire részletenkint is bérbekiadó hosszabb időre; ugyanott 200 vagy 300 hold örök áron eladó. — Tudakozódhatni alólírott tulajdonosnál Kis-Gejczben, vasuti állomás Szürthe.

Egry Ferencz,
harangöntő.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, — továbbá **valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig** kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Koronáz.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak

a „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatoság“

arany éremmel kitüntetett ék-szerkezetű, erőttételes

Borsajtóí,

melyeknél nagyobb erőfejtés már csak víznyomással lehetséges.

Eladás egyedül a gyártelepen:
Debreczen, Hadházi-utczában.
(Erdeklődőknek fényképfelvétel küldetik.)

Gyógy- és csemege szőlő

5 klgr. nagyszemű édes 3 k. 50 f.
5 „ csemege körte 3 k. — f.
5 „ Ananas Dinye 3 k. — f.
bérmentve utánvét mellett.

100 klgr. görög dinye 24 k. — f.
a helybeli állomáshoz szállítva.

Nagyobb vételnél külön ajánlatot teszek
Sárkány József,
Gyöngyösön.

Vadgesztenyét

minden mennyiségben vásárol
Ungár Adolf Kassa.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, miszerint a budapesti tanmány utánról, hol a **női divat ághoz tartozó szabászatban és izlésteljes ruhák varrásában** teljes kiképeztetésemet nyertem, haza érkeve, önálló **szabászati és ruha varroda termet** nyitottam.

Ezen a téren nyert bő tapasztalataim reményleni engedik azt, hogy a női divat legkényesebb igényeinek, melyek a bpesti, bécsi, valamint a párisi divatlapokban megjelennek, elvállalhatom.

Magamat a nagyérdemű hölgyközönség kegyes pártfogásába ajánlva

Antal Gyuláné,

szabászati és női ruha varroda terme, Kazinczy-utcza 657. sz.
Szabászat tanításra hölgyek felvételnek.

„Rimaszombati Conservgyár Részvénytársaság“

mint kizárólag hazai iparvállalat ajánlja a pozsonyi gazdasági kiállításon arany éremmel kitüntetett: mindenféle gyümölcs, főzelék, czukrozott gyümölcs, hús-conserv, kiváló jöminőségű készítményeit igen jutányos áron, — ismét eladóknak megfelelő árendeménnyel. — Árjegyzéket kívánatra azonnal és portómentesen küld az **Igazgatóság.**

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóknak, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterőstől, liczomoknál, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható Austr. — Magyarország valamennyi gyógyszerertárban és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Kornenburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Nótlén urasági inas

kerestetik újévre, esetleg már október 15-ére, falura nagyobb házhoz. Bizonyítványok kéretnek, Czím a kiadóhivatalban.

